

II.

(Nezakonodavni akti)

UREDBE

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2017/2358

od 21. rujna 2017.

o dopuni Direktive (EU) 2016/97 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu zahtjeva za nadgledanje proizvoda i upravljanje njima za društva za osiguranje i distributere osiguranja

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu (EU) 2016/97 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. siječnja 2016. o distribuciji osiguranja ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 25. stavak 2.,

budući da:

- (1) Direktivom (EU) 2016/97 Komisija se ovlašćuje za donošenje delegiranih akata za dodatno utvrđivanje zahtjeva za nadgledanje proizvoda i upravljanja njima utvrđenih člankom 25. te Direktive. Radi učinkovite zaštite potrošača, pravila o nadgledanju proizvoda i upravljanju njima trebala bi se dosljedno primjenjivati na sve nove proizvode osiguranja i na velike prilagodbe postojećih proizvoda osiguranja, bez obzira na vrstu proizvoda i zahtjeve koji se primjenjuju na prodajno mjesto. Oblikom uredbe osigurava se usklađen okvir za sve subjekte na tržištu i najbolje je moguće jamstvo jednakih pravila za sve, jednakih uvjeta tržišnog natjecanja i odgovarajućeg standarda zaštite potrošača.
- (2) U skladu sa zahtjevima Direktive (EU) 2016/97 mjere za nadgledanje proizvoda i upravljanje njima potrebno je odabrati te proporcionalno i primjereno primjenjivati ovisno o složenosti proizvoda i mjeri u kojoj je moguće prikupiti javno dostupne informacije, uzimajući u obzir svojstva proizvoda osiguranja i pripadajući rizik od štete za potrošača, karakteristike ciljnog tržišta i vrstu, opseg i složenost relevantnog poslovanja proizvođača ili distributera. Proporcionalnost znači da bi te mjere trebale biti relativno jednostavne u slučaju jasnih i jednostavnih proizvoda koji odgovaraju potrebama i karakteristikama masovnog maloprodajnog tržišta, uključujući postojeće proizvode neživotnog osiguranja s ograničenim i jasno razumljivim opsegom. S druge strane, kad je riječ o složenijim proizvodima s većim rizikom od štete za potrošača, uključujući investicijske proizvode osiguranja koji nisu obuhvaćeni člankom 30. stavkom 3. Direktive (EU) 2016/97, potrebne su preciznije mjere.
- (3) Za potrebe članka 25. stavka 1. Direktive (EU) 2016/97 posrednika u osiguranju potrebno je smatrati proizvođačem proizvoda osiguranja ako je iz cjelokupne analize njegova poslovanja na pojedinačnoj osnovi jasno da posrednik u osiguranju samostalno odlučuje o ključnim obilježjima i glavnim elementima proizvoda osiguranja, uključujući pokriće, cijenu, troškove, rizike, ciljno tržište ili prava u području naknade i jamstva. Poslovi koje uključuju isključivo prilagodbu postojećih proizvoda osiguranja, uključujući predmete u kojima posrednik može odabrati različite varijante proizvoda, različite ugovorne odredbe ili opcije ili može ugovoriti s potrošačem popust na premije ili naknade, ne bi se trebali smatrati proizvodnjom jer u takvim slučajevima glavne odluke o obliku i razvoju proizvoda donosi društvo za osiguranje, a ne posrednik.

⁽¹⁾ SL L 26, 2.2.2016., str. 19.

- (4) Ako u oblikovanju i razvoju proizvoda osiguranja sudjeluju posrednik u osiguranju i društvo za osiguranje i oba o tome odlučuju, posrednik u osiguranju i društvo za osiguranje trebaju u pisanom sporazumu utvrditi pojedinosti svoje suradnje i svojih uloga kako bi nadležna tijela mogla nadzirati usklađenost s pravnim zahtjevima.
- (5) Utvrđivanje ciljnog tržišta koje obavlja proizvođač potrebno je shvatiti kao opis skupine potrošača sa zajedničkim karakteristikama na apstraktnoj i općenitoj razini kako bi se proizvođaču omogućilo da prilagodi obilježja proizvoda potrebama, karakteristikama i ciljevima te skupine potrošača. Taj postupak treba razlikovati od pojedinačne procjene na prodajnom mjestu radi utvrđivanja zadovoljava li proizvod osiguranja zahtjeve i potrebe te, ovisno o slučaju, je li investicijski proizvod osiguranja primjeren ili prikladan za pojedinačnog potrošača ili potencijalnog potrošača.
- (6) Razina granularnosti i kriteriji za određivanje ciljnog tržišta te utvrđivanje primjerene distribucijske strategije trebali bi biti relevantni za proizvod i omogućiti procjenu pripada li potrošač ciljnom tržištu. Kad je riječ o jednostavnijim, uobičajenijim proizvodima, ciljno tržište nije potrebno detaljno odrediti, a za složenije ili manje uobičajene proizvode ciljno tržište trebalo bi se detaljnije odrediti uzimajući u obzir veći rizik od štete za potrošača koji je povezan s tim proizvodima.
- (7) Kako bi se poboljšala zaštita potrošača, posebno u pogledu investicijskih proizvoda osiguranja, proizvođači bi trebali imati mogućnost odrediti posebne skupine potrošača za koje proizvod osiguranja najčešće nije prikladan.
- (8) U sklopu nadgledanja proizvoda i upravljanja njima proizvođači bi trebali obavljati i odgovarajuće testiranje proizvoda osiguranja, uključujući, ovisno o slučaju, a posebno u slučaju investicijskih proizvoda osiguranja, analize scenarija kako bi se osiguralo da proizvod tijekom cijelog trajanja ispunjava potrebe, ciljeve i karakteristike ciljnog tržišta. To bi trebalo posebno uključivati procjene učinkovitosti proizvoda i profila rizika/nagrade. Međutim, zahtjev za procjenu učinkovitosti proizvoda ne bi trebalo shvatiti kao uplitanje u slobodu proizvođača da određuje premije ili kao kontrolu cijena u bilo kojem obliku.
- (9) Kako bi potrošačima pružili odgovarajuće informacije i savjete, proizvođači bi trebali odabrati distributere osiguranja s potrebnim stručnim znanjem i kompetencijama za razumijevanje obilježja proizvoda osiguranja i identificiranog ciljnog tržišta. Zbog istog bi razloga trebali, u okviru važećeg nacionalnog prava kojim se uređuje njihov odnos s tim distributerima osiguranja, pratiti i redovno ispitivati je li proizvod osiguranja koji se distribuiraju u skladu s ciljevima njihovih mjera za nadgledanje proizvoda i upravljanje njima te u suprotnom poduzeti odgovarajuće korektivne mjere. Međutim, time ne bi trebalo sprečavati distributere osiguranja da distribuiraju proizvode osiguranja potrošačima koji ne pripadaju tom ciljnom tržištu, uz uvjet da pojedinačna procjena na prodajnom mjestu opravdava zaključak da ti proizvodi odgovaraju zahtjevima i potrebama tih potrošača te, ovisno o slučaju, da su investicijski proizvodi osiguranja primjereni i prikladni za potrošača.
- (10) Kako bi distributeri osiguranja mogli u potpunosti razumjeti proizvode koje namjeravaju distribuirati i obavljati djelatnosti distribucije u skladu s najboljim interesima svojih potrošača, posebno pružanjem stručnih savjeta, proizvođači bi im trebali dostaviti sve odgovarajuće informacije o tim proizvodima osiguranja, uključujući postupak odobravanja proizvoda, identificirano ciljno tržište i predloženu strategiju distribucije. S druge strane, distributeri osiguranja trebali bi primjenjivati mjere za učinkovito prikupljanje potrebnih informacija od proizvođača.
- (11) Za učinkovito funkcioniranje obveza u pogledu upravljanja proizvodima distributeri osiguranja moraju redovno obavještavati proizvođače o svojim iskustvima s proizvodima osiguranja. Stoga bi distributeri osiguranja trebali proizvođačima dostavljati potrebne podatke za preispitivanje proizvoda osiguranja i provjeravati jesu li oni i dalje u skladu s potrebama, karakteristikama i ciljevima ciljnog tržišta koje je proizvođač odredio.
- (12) Kako bi spriječili rizik od štete za potrošača, proizvođači i distributeri trebali bi poduzeti odgovarajuće mjere ako smatraju da proizvod nije ili više nije u skladu s interesima, ciljevima i karakteristikama identificiranog ciljnog tržišta.

- (13) Kako bi se nadležnim tijelima i društvima za osiguranje omogućilo prilagođavanje novim zahtjevima iz ove Uredbe, datum početka njezine primjene potrebno je uskladiti s datumom početka primjene nacionalnih mjera kojima se prenosi Direktiva (EU) 2016/97.
- (14) Od Europskog nadzornog tijela za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje osnovanog Uredbom (EU) br. 1094/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ zatraženi su tehnički savjeti ⁽²⁾,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet

Ovom Uredbom utvrđuju se pravila o održavanju, primjeni i preispitivanju mjera za nadgledanje proizvoda osiguranja i upravljanje njima te za velike prilagodbe postojećih proizvoda osiguranja prije njihova stavljanja na tržište ili distribuiranja potrošačima („postupak odobravanja proizvoda”) te pravila o mjerama za distribuciju tih proizvoda osiguranja.

Članak 2.

Područje primjene

Ova Uredba primjenjuje se na društva za osiguranje i posrednike u osiguranju koji su proizvođači proizvoda osiguranja koji se prodaju potrošačima („proizvođači”) te na distributere osiguranja koji pružaju savjete o proizvodima osiguranja koje ne proizvode ili ih preporučuju.

Članak 3.

Proizvodnja proizvoda osiguranja

1. Za potrebe članka 25. stavka 1. Direktive (EU) 2016/97 posrednici u osiguranju smatraju se proizvođačima ako je iz sveobuhvatne analize njihova poslovanja vidljivo da imaju ulogu u odlučivanju pri oblikovanju i razvoju proizvoda osiguranja za tržište.
2. Konkretno, pretpostavlja se da posrednici u osiguranju imaju ulogu u odlučivanju ako samostalno određuju ključna obilježja i glavne elemente proizvoda osiguranja, uključujući njegovo pokriće, cijenu, troškove, rizike, ciljno tržište i prava u području naknade i jamstva, koje društvo za osiguranje koje osigurava pokriće za taj proizvod osjetno ne mijenja.
3. Personalizacija i prilagodba postojećih proizvoda osiguranja u kontekstu djelatnosti distribucije osiguranja pojedinačnim potrošačima te sastavljanje posebno prilagođenih ugovora na zahtjev pojedinačnog potrošača, ne smatraju se proizvodnjom.
4. Društvo za osiguranje i posrednik u osiguranju koji su proizvođači u smislu članka 2. ove Delegirane uredbe sklapaju pisani sporazum kojim utvrđuju pojedinosti suradnje u svrhu ispunjavanja zahtjeva za proizvođače iz članka 25. stavka 1. Direktive (EU) 2016/97, postupke za usuglašavanje pri određivanju ciljnog tržišta i svoje uloge u postupku odobravanja proizvoda.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1094/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju Europskog nadzornog tijela (Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje), o izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i o stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/79/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 48.).

⁽²⁾ Tehnički savjet o mogućim delegiranim aktima o Direktivi o distribuciji osiguranja, EIOPA-17/048 od 1. veljače 2017. dostupan je na poveznici: <https://eiopa.europa.eu/Publications/Consultations/EIOPA%20Technical%20Advice%20on%20the%20IDD.pdf#search=Technical%20Advice%2017%2F048>.

POGLAVLJE II.

ZAHTEVI ZA UPRAVLJANJE PROIZVODIMA ZA PROIZVOĐAČE

Članak 4.

Postupak odobravanja proizvoda

1. Proizvođači održavaju, primjenjuju i preispituju postupak odobravanja novih proizvoda i velikih prilagodbi postojećih proizvoda osiguranja. Taj postupak sadržava mjere i postupke za oblikovanje, praćenje, preispitivanje i distribuciju proizvoda osiguranja te korektivne mjere za proizvode osiguranja koji su štetni za potrošače. Mjere i postupci proporcionalni su razini složenosti i pripadajućim rizicima proizvoda te vrsti, opsegu i složenosti relevantnog poslovanja proizvođača.
2. Postupak odobravanja proizvoda utvrđuje se pisanim dokumentom („politika nadgledanja proizvoda i upravljanja njima”) i dostupan je relevantnom osoblju.
3. Postupkom odobravanja proizvoda:
 - (a) osigurava se da se pri oblikovanju proizvoda osiguranja u obzir uzimaju sljedeći kriteriji:
 - i. proizvod uzima u obzir ciljeve, interese i karakteristike potrošača;
 - ii. ne utječe negativno na potrošače;
 - iii. sprečava ili ublažava štetu za potrošače;
 - (b) pruža se potpora pravilnom upravljanju sukobima interesa.
4. Tijelo ili struktura proizvođača odgovorni za proizvodnju proizvoda osiguranja zadovoljavaju sve sljedeće uvjete:
 - (a) odobravaju i u konačnici su odgovorni za uspostavu, provedbu i preispitivanje postupka odobravanja proizvoda;
 - (b) stalno provjeravaju unutarnju usklađenost s tim postupkom.
5. Proizvođači koji trećoj strani povjeravaju oblikovanje proizvoda u svoje ime u potpunosti su odgovorni za usklađenost s postupkom odobravanja proizvoda.
6. Proizvođači redovno preispituju postupak odobravanja proizvoda kako bi osigurali da je postupak valjan i ažuriran. Proizvođači prema potrebi izmjenjuju postupak odobravanja proizvoda.

Članak 5.

Ciljno tržište

1. Postupkom odobravanja svakog proizvoda osiguranja određuju se ciljno tržište i skupina odgovarajućih potrošača. Ciljno tržište određuje se na dovoljno granularnoj razini, uzimajući u obzir karakteristike, profil rizika, složenosti i svojstva proizvoda osiguranja.
2. Proizvođači mogu, posebno u pogledu investicijskih proizvoda osiguranja, odrediti skupine potrošača čijim potrebama, karakteristikama i ciljevima proizvod osiguranja općenito ne odgovara.
3. Proizvođač oblikuje i stavlja na tržište isključivo proizvode osiguranja koji odgovaraju potrebama, karakteristikama i ciljevima potrošača na ciljnom tržištu. Pri procjeni odgovara li proizvod osiguranja ciljnom tržištu proizvođači uzimaju u obzir razinu informacija dostupnih potrošačima na ciljnom tržištu i njihovu financijsku pismenost.
4. Proizvođači osiguravaju da osoblje koje sudjeluje u oblikovanju i proizvodnji proizvoda osiguranja raspolaze potrebnim vještinama, stručnim znanjem i iskustvom za pravilno razumijevanje proizvoda osiguranja koji se prodaju i interese, ciljeve i karakteristike potrošača na ciljnom tržištu.

*Članak 6.***Testiranje proizvoda**

1. Proizvođači svoje proizvode osiguranja testiraju na odgovarajući način, uključujući, ovisno o slučaju, analize scenarija prije stavljanja proizvoda na tržište ili njegove velike prilagodbe ili u slučaju znatne promjene na ciljnom tržištu. Testiranjem proizvoda procjenjuje se ispunjava li proizvod osiguranja tijekom svojeg trajanja utvrđene potrebe, ciljeve i karakteristike ciljnog tržišta. Proizvođači testiraju svoje proizvode osiguranja u smislu kvalitete i, ovisno o vrsti i svojstvima proizvoda osiguranja i pripadajućim rizicima od štete za potrošače, količine.
2. Proizvođači ne stavljaju proizvode osiguranja na tržište ako je iz rezultata testiranja vidljivo da proizvodi ne ispunjavaju utvrđene potrebe, ciljeve i karakteristike ciljnog tržišta.

*Članak 7.***Praćenje i preispitivanje proizvoda**

1. Proizvođači stalno prate i redovno preispituju proizvode osiguranja koje su stavili na tržište kako bi utvrdili događaje koji bi mogli bitno utjecati na njihova glavna obilježja, pokriće rizika i jamstva. Procjenjuju odgovaraju li proizvodi osiguranja i dalje potrebama, karakteristikama i ciljevima identificiranog ciljnog tržišta te distribuiraju li se ti proizvodi na ciljnom tržištu ili su dostupni potrošačima izvan ciljnog tržišta.
2. Proizvođači određuju odgovarajuće intervale za redovno preispitivanje svojih proizvoda osiguranja uzimajući pritom u obzir njihovu veličinu, opseg, ugovorno trajanje i složenost, distribucijske kanale i sve relevantne vanjske čimbenike poput izmjena važećih pravnih pravila, tehnološkog napretka ili promjena na tržištu.
3. Proizvođači koji tijekom trajanja proizvoda osiguranja utvrde okolnosti u kojima on može negativno utjecati na potrošača poduzimaju odgovarajuće mjere za ublažavanje situacije i sprečavanje daljnje štete. Proizvođači bez odgađanja obavještavaju konkretne distributere osiguranja i potrošače o poduzetim korektivnim mjerama.

*Članak 8.***Distribucijski kanali**

1. Proizvođači pažljivo biraju distribucijske kanale koji su primjereni za ciljno tržište uzimajući pritom u obzir posebne karakteristike relevantnih proizvoda osiguranja.
2. Proizvođač dostavlja distributerima osiguranja sve odgovarajuće informacije o proizvodima osiguranja, identificiranom ciljnom tržištu i predloženoj strategiji distribucije, uključujući informacije o glavnim obilježjima i karakteristikama proizvoda osiguranja, njihovim rizicima i troškovima, uključujući implicitne troškove, i o svim okolnostima u kojima bi moglo doći do sukoba interesa na štetu potrošača. Te informacije moraju biti jasne, potpune i ažurirane.
3. Zahvaljujući informacijama iz stavka 2. distributeri osiguranja:
 - (a) mogu razumjeti proizvode osiguranja;
 - (b) mogu shvatiti identificirano ciljno tržište proizvoda osiguranja;
 - (c) mogu identificirati sve potrošače čijim potrebama, karakteristikama i ciljevima proizvod osiguranja ne odgovara;
 - (d) mogu obavljati djelatnosti distribucije relevantnih proizvoda osiguranja u skladu s najboljim interesima svojih potrošača kako je propisano člankom 17. stavkom 1. Direktive (EU) 2016/97.
4. Proizvođači poduzimaju odgovarajuće korake kako bi pratili postupaju li distributeri osiguranja u skladu s ciljevima postupka odobrenja proizvoda proizvođača. Proizvođači redovno posebno provjeravaju distribuiraju li se proizvodi osiguranja na identificiranom ciljnom tržištu. Tom obvezom praćenja nisu obuhvaćeni opći regulatorni zahtjevi koje distributeri osiguranja moraju ispunjavati pri obavljanju djelatnosti distribucije osiguranja pojedinačnim potrošačima. Aktivnosti praćenja moraju biti razumne, uzimajući u obzir karakteristike i pravni okvir pojedinih distribucijskih kanala.

5. Ako smatraju da distribucija njihovih proizvoda osiguranja nije u skladu s ciljevima postupka odobravanja njihovih proizvoda, proizvođači poduzimaju odgovarajuće korektivne mjere.

Članak 9.

Dokumentacija

Relevantne mjere koje poduzimaju proizvođači u odnosu na postupak odobravanja proizvoda valjano se dokumentiraju, čuvaju za potrebe revizije i stavljaju na raspolaganje nadležnim tijelima na zahtjev.

POGLAVLJE III.

ZAHTJEVI ZA UPRAVLJANJE PROIZVODIMA ZA DISTRIBUTERE OSIGURANJA

Članak 10.

Mjere za distribuciju proizvoda

1. Distributeri osiguranja primjenjuju mjere za distribuciju proizvoda koje obuhvaćaju odgovarajuće korake i postupke kako bi od proizvođača pribavili sve odgovarajuće informacije o proizvodima osiguranja koje namjeravaju nuditi potrošačima i u potpunosti ih razumjeli, uzimajući u obzir razinu složenosti i pripadajuće rizike proizvoda te vrstu, opseg i složenost relevantnog poslovanja distributera.

Distributeri osiguranja utvrđuju mjere za distribuciju proizvoda pisanim dokumentom i stavljaju ih na raspolaganje relevantnom osoblju.

2. Mjere za distribuciju proizvoda osiguranja:

- (a) usmjerene su na sprečavanje i ublažavanje štete za potrošača;
- (b) pružaju potporu pravilnom upravljanju sukobima interesa;
- (c) osiguravaju da se ciljevi, interesi i karakteristike potrošača valjano uzimaju u obzir.

3. Mjerama za distribuciju proizvoda osigurava se da distributeri osiguranja pribave informacije koje proizvođači trebaju dostaviti na temelju članka 8. stavka 2.

4. Sve posebne strategije distribucije koje distributeri osiguranja uspostave ili primjenjuju u skladu su sa strategijom distribucije i ciljnim tržištem koje je utvrdio proizvođač.

5. Tijela ili strukture distributera osiguranja zaduženi za distribuciju osiguranja odobravaju i u konačnici su odgovorni za uspostavu, provedbu i preispitivanje mjera za distribuciju proizvoda i stalnu provjeru unutarnje usklađenosti s tim mjerama.

6. Distributeri osiguranja redovno preispituju mjere za distribuciju proizvoda kako bi osigurali da su one valjane i ažurirane. Distributeri osiguranja izmjenjuju mjere za distribuciju osiguranja prema potrebi. Distributeri osiguranja koji su uspostavili ili primjenjuju posebnu strategiju distribucije prema potrebi mijenjaju tu strategiju s obzirom na ishod preispitivanja mjera za distribuciju proizvoda. Pri preispitivanju mjera za distribuciju proizvoda distributeri osiguranja provjeravaju distribuiraju li se proizvodi osiguranja na identificiranom ciljnom tržištu.

Distributeri osiguranja određuju odgovarajuće intervale za redovno preispitivanje svojih mjera za distribuciju proizvoda, uzimajući pritom u obzir veličinu, opseg i složenost različitih proizvoda osiguranja.

Kako bi pružili potporu preispitivanjima proizvoda koje obavljaju proizvođači, distributeri osiguranja na zahtjev proizvođača dostavljaju relevantne informacije o prodaji, uključujući, ovisno o slučaju, informacije o redovnim preispitivanjima mjera za distribuciju proizvoda.

Članak 11.

Informiranje proizvođača

Distributeri osiguranja koji saznaju da proizvod osiguranja nije u skladu s interesima, ciljevima i karakteristikama njegova identificiranog ciljnog tržišta ili steknu saznanja o ostalim okolnostima u kojima proizvod negativno utječe na potrošača, bez odgađanja obavještavaju proizvođača i, ovisno o slučaju, mijenjaju svoju strategiju distribucije tog proizvoda.

Članak 12.

Dokumentacija

Relevantne mjere koje poduzimaju distributeri osiguranja u odnosu na svoje mjere za distribuciju proizvoda valjano se dokumentiraju, čuvaju za potrebe revizije i stavljaju na raspolaganje nadležnim tijelima na zahtjev.

POGLAVLJE IV.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 13.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 23. veljače 2018.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 21. rujna 2017.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER
